

SkyPal AS

Statssekretær Stein Mathisen
Samferdselsdepartementet
Akersgata 59
0180 Oslo

Oslo 30.11.2024

Høringsbrev - innspill til arbeidet med stortingsmelding om droner og ny luftmobilitet

Vi viser til høringen om arbeidet med stortingsmeldingen om droner og ny luftmobilitet, og ønsker med dette å gi våre innspill.

Omlegging av regional luftfart til nullutslippsluftfart er rett rundt hjørnet. Fra 2026 vil det være mulig å gjennomføre meningsfulle flyvninger med sertifiserte elektriske fly. For å sikre en vellykket innfasing av nullutslippsfly, enten det er fastvingefly (CTOL), vertikalt startende fly (VTOL), eller en kombinasjon av disse, er det avgjørende at rammebetingelsene legges til rette. Vi mener dette kan bli en ny suksesshistorie i Norges arbeid for radikal utslippsreduksjon, tilsvarende hvordan støttetiltakene for elbiler har bidratt til Norges posisjon som verdensledende innen elektrisk mobilitet.

For å sikre omleggingen foreslår vi følgende tiltak:

1. Avgiftslette og skatteinsentiver:

- Fjerne alle avgifter på flyvninger med nullutslippfly
- Fjerne merverdiavgift på billetter for nullutslippsflyvninger.

2. Økonomisk støtte til operatører og aktører i verdikjeden:

- Tilby direkte tilskudd til operatører som satser utelukkende på nullutslippsluftfart.
- Gi operatører CO₂-kvoter tilsvarende beviselig utslippsreduksjon, slik at de kan selge disse kvotene for å bidra til finansieringen av omstillingen, etter modell fra bilindustrien.
- Tilby statlig lånefinansiering for kjøp av elektriske fly inntil et fungerende marked er etablert.

3. Pilotprosjekter og innovative anskaffelser:

- Starte en statsgarantert nullutslipps FOT-rute (for eksempel Stavanger–Bergen).
- Innføre innovative offentlige anskaffelser for å tilrettelegge for fremtidens FOT-struktur.

4. Kompetanseutvikling og opplæring:

- Bevilge midler til opplæring av en ny generasjon teknikere spesialisert på nullutslippsfly.
- Gi landets flymekanikerlinjer støtte til å anskaffe elektriske fly som kan brukes i undervisning.
- Etablere støtteordninger for videre- og etterutdanning innen elektrisk luftfartsteknologi og flysikkerhet.

5. Restrukturering av luftfartsmarkedet:

- Begrense antall slot-tider for tradisjonell luftfart på ruter som kan flys med nullutslippsfly, med utgangspunkt i strekninger som Stavanger–Bergen og Bergen–Haugesund.
- Sikre konkurranse på flyplassene i leveranse av elektrisk energi til fly både med tanke på energien, men og ladere og el nett.

6. CO₂-fond og finansiering:

- Omfordele midlene fra CO₂-fondet, slik at de som slipper ut finansierer nullutslippsreiser.
- Etablere et nasjonalt insentivprogram med samme støtte per redusert tonn CO₂ for nullutslippsfly som har vært gitt til nullutslippsbiler. Vi estimerer et årlig behov på 10 milliarder kroner for å støtte luftfarten i denne omstillingen.
- Påse at deltakere som får finansiering, tilrettelegging og annen støtte fra norsk virkemiddelapparat forplikter seg til å delta som langsiktig operatør i Norge, skape Norske arbeidsplasser og eksportrettet tjenesteindustri.

7. Statlig eierskap og langsiktig satsning:

- Vurdere aktivt statlig eierskap i selskaper som satser på nullutslippsmobilitet i luften.

Vi mener dette vil gi grunnlag for en bærekraftig omstilling av norsk luftfart og posisjonere Norge som en internasjonal leder innen nullutslipps luftmobilitet.

Vi ser frem til videre dialog og står gjerne til disposisjon for ytterligere innspill.

Med vennlig hilsen

Andreas Aks

SkyPal AS

Knut Roar Wiig

SkyPal AS